

HRVATSKOM JE LAKO VLADATI KAD "BOLUJU" SINDIKATI

Piše: doc. dr. sc. Pavle Vukčević
Udruženje "Naša Jugoslavija"
e-mail: pavlevukcevic@gmail.com

Socijalistička partija Hrvatske - Gradska organizacija Split - polazeći od svog programskog opredjeljenja „socijalizam 21 stoljeća“ izvornih teorijskih spoznaja Marxa, socijalizma i samoupravljanja, kao procesa oslobađanja čovjeka od najamnih odnosa, polazi od pretpostavki da u Republici Hrvatskoj nije moguće stvaranje socijalne i političke koalicije koja bi bila i većinska i reformska. Sfera politike u RH ima svoju totalitarističku i autokratsku logiku - odbranu „robovlasničkog kapitalizma - Imperiju Srama“. Sindikati ne igraju aktivnu ulogu (ne djeluju), statisti su na (ne)društvenoj pozornici. Uključuju se sporo ili nikako, kalkulantski, kukavički, opsjednuti nacionalističkom frazeologijom i sebičnim interesima sindikalne birokracije, ne žele, a tko zna da li i znaju, da je zajednički nastup sindikata prijeko potreban, prije i iznad svega u zaštiti materijalnog položaja radnih uvjeta i osnovnih sindikalnih sloboda stvaralaca materijalnih, znanstvenih i duhovnih vrednota. Polazeći od navedenoga, postavlja se pitanje: vjeruje li itko sindikatima (članstvu i izvan njih) u Hrvatskoj, Vladi, političkim partijama, robovlasničkom kapitalizmu, korumpiranim institucijama...

Čak i u slučaju da se unutar sindikalne organizacije postigne suglasnost oko ciljeva i metoda djelovanja, postavlja se pitanje, mogu li sindikati prinuditi svoje socijalne partnere na postizanje sporazuma o promjenama socijalnog pakta koji ne bi bio kao do sada, jednostrani akt kapitulacije i odricanja. Moratorij na uporabu štrajkova i prosvjeda, nego zaista sporazum o uzajamnim jamstvima i podjeli odgovornosti.

Unutar rukovodstva sindikata izuzetno je jaka ona struja koja je oboljela od nacionalizma i koja smatra da se treba ponašati po "strategiji noja" odnosno očekivanja po principu "drugi će stvari dovesti na svoje mjesto", a ne činjenja. Rezultat krajnje nepovoljne društvene klime je kulminiranje krize (ekonomske, socijalne, duhovne, moralne, etičke, zakonodavne...). Razvlašćivanje zaposlenih i delegitimiranje ideje samoupravljanja i socijalizma su polazne osnove za djelovanje sindikata. Kao rezultat ogromnog nezadovoljstva postojećim stanjem većina zaposlenih konačno pokazuje spremnost da neposredno sudjeluje u širim socijalnim prosvjedima koji nadilaze štrajkove s klasičnim revindikativnim zahtjevima (napušta se odbrana nacionalističkog ponosa), dok ne treba izgubiti iz vida i činjenicu (koja odgovara Vladi) da priličan broj zaposlenih (naročito u državnim institucijama) čine oslonac totalitarnoj i autoritarnoj vlasti i njenim rješenjima.

Sindikati su pred velikim povijesnim ispitom i izazovom. Oni moraju prijeći "rubikon promjena", pokazati veliku zrelost i umjeće. (Re)kombiniranje naizgled kontradiktornih, neposrednih, parcijalnih interesa i dugoročnog općeg interesa i po cjeni žestokih unutarnjih rascjepa i bolne (samo)revolucije. Moraju proći kroz svojevrsnu katarzu. U suprotnom, sindikati će izgubiti još jednu, ovaj put čini se konačnu bitku i (p)ostati samo puki demokratski ornament i dekor.

Socijalistička Partija Hrvatske smatra da je ponašanje rukovodstva sindikata u RH neprimjereno i neprihvatljivo kada je riječ o odbrani prava koja proizilaze iz sfere rada i u suprotnosti su sa programskim načelima suvremenog sindikalnog organiziranja.

Doc. dr. sc. Pavle Vukčević je politolog iz Splita
Doktorirao je na temi
„Ostvarivanje samoupravljanja u privrednim organizacijama splitske regije“
Empirijski istraživao funkcioniranje samoupravljanja od 1986-1989.